

lige økonomiske Grundlag overfor Omverdenen under den nuværende Lad-staa-til-Politik bliver slettere og slettere, har vi her i Landet ikke Raad til at skyde fra os nogen øjeblikkelig Fordel eller nogen Mulighed for fremtidig Fremgang paa det økonomiske Omraade i Forbindelse med det Folk, som vel er overmaade langt tilbage for det vestlige Europa i aandelig, økonomisk og politisk Udvikling, men dog er et meget stort Folk med Raadighed over overordentlig store økonomiske Hjælpekilder.

Men ved Siden af dette økonomiske Hensyn vejer til for os ogsaa det Hensyn, som er nævnt af den ærede Ordfører for Partiet Venstre, Hr. Moltesen, Ønsket om at yde vort lille Bidrag til, at Rusland saa snart som muligt glider ind i en taalelig Forbindelse med det øvrige Europa. Og endelig er det afgørende for os, at efter den Maade, hvorpaa denne Sag tidligere har været behandlet i Forholdet mellem Regering og Rigsdag, vilde det betyde en forøget Uklarhed over hele Danmarks Holdning, hvis man nu ikke tog Konsekvensen af de tidligere Forhandlinger ved at godkende denne Traktat, og derfor ønsker vi for vort Vedkommende at stemme for den.

Fraenkel: Jeg maa kun tilbagevise, hvad det ærede Medlem Hr. P. Munch nylig udtalte, at jeg skulde have begrundet min Stilling til Traktaten med det ringe Hensyn, Venstre havde taget til os ved ikke at tale med os om Udsendelsen af Delegationen, inden det skete. Det var en Sidebemærkning, som jeg fandt der var Anledning til at gøre ved denne Lejlighed, men den havde intet som helst med en Begrundelse af mit Standpunkt overfor Traktaten at gøre. Det var rent sagligt dette, at Traktaten ingen Fordele bragte os, at den bragte Rusland store Fordele, og at den blev afsluttet paa et uheldigt Tidspunkt. Man kan sige angaaende min Holdning overfor denne Traktat, at jeg er gledet noget længere bort fra den, end jeg oprindeligt stod, men det ligger ganske simpelt i, at jeg har haft Lejlighed til at studere en hel Del Akter, der er sendt os af Udenrigsministeriet under Forhandlingerne, og derhos andre Ting, som jeg selv har kunnet skaffe mig, og det har alt sammen gjort, at min saglige Holdning overfor Traktaten er blevet fjernere, end den var tidligere. Maa jeg endnu sige til det ærede Medlem Hr. P. Munch, at han skruer Vedtagelsen

eller Ikke-Vedtagelsen af denne Traktat langt ud over de naturlige Grænser. I denne Vedtagelse eller Ikke-Vedtagelse kan der ikke være Tale om noget Tillidsvotum eller Mistillidsvotum overfor Regeringen eller overfor den højtærede Udenrigsminister. Jeg sagde ganske vist i Gaar — det ærede Medlem, der er en meget opmærksom Tilhører, skal jo ikke undlade øjeblikkelig at fange det mindste Fnug, som kan anvendes paa hans Vægtskaal —, at i hvert Tilfælde kunde der da kun være Tale om en Krise for Udenrigsministerens Vedkommende. Ogsaa der anser jeg en Krise i Anledning af denne Traktat for ganske udelukket, og jeg gentager, hvad jeg allerede nævnte i Gaar: Branting blev med en forkastet Traktat staaende baade som Statsminister og som Udenrigsminister.

Blang: Det ærede Medlem Hr. P. Munch forsøgte at konstruere et Modsætningsforhold mellem paa den ene Side mig og paa den anden Side den tidligere Udenrigsminister og den højtærede nuværende Forsvarsminister. Jeg omtalte Dagsordenen af 16. December 1921, og jeg slog fast, at de afgørende Ord i denne Dagsorden var Ordene om en gunstig Lejlighed til at slutte en Handelsoverenskomst, og saa de Ord, at en saadan Overenskomst skulde være en virkelig betydningsfuld Overenskomst. Jeg citerede overhovedet ikke den tidligere Udenrigsminister, og jeg kan ikke indse, at der i det Standpunkt, som den tidligere Udenrigsminister indtog her i Salen, er nogen som helst Modsætning til det Standpunkt, jeg indtager; thi det, den tidligere Udenrigsminister, saa vidt jeg erindrer, fremhævede her, var, at saa længe vi stod overfor en Regering i Rusland, der krævede en politisk Traktat, naar vi bad om en Handelstraktat, kunde der ikke sluttet nogen Traktat. Med Hensyn til den anden Udtalelse i Dagsordenen, dette om en virkelig betydningsfuld Overenskomst, slog jeg fast, hvad den højtærede nuværende Forsvarsminister havde sagt som Venstrepartiets Ordfører, at der i dette Ord udtrykkelig laa for det første en Erkendelse af vore Tilgodehavender i Rusland og for det andet Opgivelse fra Russernes Side af deres Statsmonopol vedrørende Handel. Jeg kan vedblivende ikke se, at der er nogen som helst Modsætning mellem det, jeg her hævder, og det, som den Gang blev hævdet.

Maa jeg med det samme sige, at jeg vil, uden Hensyn til at det radikale Venstre finder det formaalstjenligt — i Mod-